

KOMISIJAS DELEĢĒTAIS LĒMUMS (ES) 2015/1602

(2015. gada 5. jūnijs)

par Šveicē spēkā esošā apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību maksātspējas un prudenciālās uzraudzības regulējuma līdzvērtības noteikšanu, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 2. punktu, 227. panta 4. punktu un 260. panta 3. punktu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 172. panta 2. punktu, 227. panta 4. punktu un 260. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Direktīvu 2009/138/EK tiek izveidots uz riskiem balstīts prudenciālās uzraudzības regulējums attiecībā uz apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrībām Savienībā. Direktīvas 2009/138/EK pilnīga piemērošana apdrošinātājiem un pārapsdrošinātājiem Savienībā sāksies 2016. gada 1. janvārī.
- (2) Lai gan Maksātspējas II direktīva tiks pilnā apmērā piemērota no 2016. gada 1. janvāra, Komisija jau tagad var pieņemt šādu deleģēto lēmumu, kā norādīts Maksātspējas II direktīvas 311. pantā.
- (3) Direktīvas 2009/138/EK 172. pants attiecas uz tāda trešās valsts maksātspējas regulējuma līdzvērtību, ko tā piemēro tādas pārapsdrošināšanas sabiedrības darbībai, kuras galvenā mītne atrodas minētajā trešajā valstī. Apstiprinot līdzvērtības noteikšanu dod iespēju pārapsdrošināšanas līgumu, kas noslēgts ar sabiedrību, kuras galvenā mītne atrodas minētajā trešajā valstī, traktēt tāpat kā pārapsdrošināšanas līgumu, kas noslēgts ar sabiedrību, kura ir licencēta saskaņā ar minēto direktīvu.
- (4) Direktīvas 2009/138/EK 227. pants attiecas uz tādu trešo valstu apdrošināšanas sabiedrību līdzvērtību, kuras ietilpst sabiedrību grupā, kuras galvenā mītne atrodas Savienībā. Apstiprinot līdzvērtības noteikšanu dod iespēju šādām grupām, kas savas konsolidācijas grupas pārskata vajadzībām izmanto atskaitīšanas un summēšanas metodi, grupas maksātspējas prasības un atbilstošā pašu kapitāla aprēķinā ņemt vērā kapitāla prasību aprēķinu un pieejamo [pašu] kapitālu saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami tiesību sistēmā ārpus Savienības, un līdz ar to tām nav jāveic attiecīgs aprēķins saskaņā ar Direktīvu 2009/138/EK.
- (5) Direktīvas 2009/138/EK 260. pants attiecas uz tādas apdrošināšanas (pārapsdrošināšanas) sabiedrības līdzvērtību, kuras mātesuzņēmuma galvenā mītne atrodas ārpus Savienības. Saskaņā ar Direktīvas 2009/138/EK 261. panta 1. punktu gadījumā, ja tiek apstiprināti noteikti līdzvērtība, dalībvalstis paļaujas uz līdzvērtīgu grupas uzraudzību, ko veic trešās valsts grupas uzraudzības iestādes.
- (6) Trešās valsts tiesiskais regulējums ir uzskatāms par pilnīgi līdzvērtīgu regulējumam, kas izveidots ar Direktīvu 2009/138/EK, ja tas atbilst prasībām, kas nodrošina līdzvērtīgu apdrošinājuma ņēmēju un labuma guvēju aizsardzību. Pilnīga līdzvērtība, kas noteikta saskaņā ar 172. panta 2. punktu, 227. panta 4. punktu un 260. panta 3. punktu, ir spēkā uz neierobežotu laiku, ja vien tā netiek atcelta.
- (7) Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI) 2015. gada 9. martā sniedza Komisijai ieteikumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 ⁽²⁾ 33. panta 2. punktu par Šveicē spēkā esošo regulatīvo un uzraudzības sistēmu attiecībā uz apdrošināšanas (pārapsdrošināšanas) sabiedrībām un grupām. EAAPI ieteikums ir balstīts uz Šveices attiecīgo tiesisko regulējumu, piemēram, Šveices 2007. gada 22. jūnija Finanšu tirgus uzraudzības likumu (turpmāk "FINMASA"), kas stājās spēkā 2009. gada 1. janvārī, 2004. gada 17. decembra Apdrošināšanas uzraudzības likumu (turpmāk "ISA") un Apdrošināšanas uzraudzības dekrētlīkumu (turpmāk "ISO") ⁽³⁾. Komisijas novērtējums ir balstīts uz EAAPI sniegto informāciju.

⁽¹⁾ OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

⁽³⁾ Šveices Federālā padome ISO pieņēma 2015. gada 25. martā, un tas stājās spēkā 2015. gada 1. jūlijā.

- (8) Ņemot vērā Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/35⁽¹⁾ noteikumus, it īpaši 378., 379. un 380. pantu, kā arī EAAPI ieteikumu, novērtējot līdzvērtību saskaņā ar Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 2. punktu, 227. panta 4. punktu vai attiecīgi 260. panta 3. punktu, ir jāpiemēro vairāki kritēriji.
- (9) Šie kritēriji ietver dažas prasības, kas ir kopīgas Deleģētās regulas (ES) 2015/35 378., 379. un/vai 380. pantam (vismaz diviem no tiem) un kas ir spēkā individuālas⁽²⁾ apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrības līmenī un apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrību grupas līmenī, un kas attiecas uz pilnvarām, maksātspēju, pārvaldību, pārredzamību, iestāžu sadarbību un rīcību ar konfidenciālu informāciju, kā arī lēmumu ietekmi uz finanšu stabilitāti.
- (10) Pirmkārt, līdzekļu, pilnvaru un atbildības ziņā Šveices finanšu tirgus uzraudzības iestāde (FINMA) ir pilnvarota iedarbīgi uzraudzīt darbību apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) jomā un vajadzības gadījumā piemērot sankcijas vai veikt izpildes darbības, piemēram, atcelt sabiedrības komercdarbības licenci vai atcelt no amata visus vai dažus tās vadītājus. FINMA rīcībā ir nepieciešamie finanšu līdzekļi un cilvēkresursi, pieredze, kompetence un pilnvaras, lai iedarbīgi aizsargātu visus apdrošinājuma ņēmējus un labuma guvējus.
- (11) Otrkārt, attiecībā uz maksātspēju Šveices maksātspējas testa (SST) vērtējums par apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrības (sabiedrību grupas) finansiālo stāvokli ir balstīts uz pareiziem ekonomiskiem principiem, un maksātspējas prasības ir balstītas uz visu aktīvu un saistību ekonomisko novērtējumu. SST paredz, ka apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrības rīcībā ir pietiekami finanšu resursi, un tajā ir izklāstīti kritēriji attiecībā uz tehniskajām rezervēm, ieguldījumiem, kapitāla prasībām (tostarp minimālā kapitāla prasībām) un pašu kapitālu, un tas arī paredz, ka FINMA laikus iejaucas, ja kapitāla prasības netiek ievērotas vai ja tiek apdraudētas apdrošinājuma ņēmēju intereses. Kapitāla prasības ir balstītas uz riskiem – ar nolūku aptvert kvantificējamus riskus. Ja risks nav kvantificējams, tas tiek aplūkots, izmantojot citus līdzekļus: piemēram, operacionālie riski tiek aplūkoti kvalitatīvā izteiksmē, izmantojot Šveices kvalitātes novērtējumu (SQA). Galvenā kapitāla prasība, ko SST ietvaros dēvē par mērķkapitālu, SST, tiek aprēķināta, lai aptvertu neparedzētos zaudējumus, kurus varētu radīt pašreizējā komercdarbība. Turklāt SST ir ietvertas dažādas absolūtā minimālā kapitāla prasības (minimālais kapitāls) apdrošinātājiem, kuras ir atšķirīgas dažādiem apdrošināšanas darbības virzieniem. Attiecībā uz ikvienu Šveicē pastāvošo apdrošināšanas darbības virzienu kombināciju abas minētās prasības ir vismaz tikpat stingras kā attiecīgās Direktīvas 2009/138/EK prasības. Apdrošināšanas sabiedrības var izmantot kādu no standartmodeļiem vai, ja pēc FINMA pieprasījuma vai savas ierosmes, savu iekšējo modeli.
- (12) Treškārt, pārvaldības jomā Šveices maksātspējas regulējums paredz, ka apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrība ir ieviesusi iedarbīgu pārvaldības sistēmu, kas ietver, piemēram, skaidru organizatorisko struktūru, prasības par vadītāju atbildību un piemērotību, kā arī iedarbīgu procesu informācijas pārsūtīšanai sabiedrības ietvaros un saziņā ar FINMA. Turklāt FINMA iedarbīgi uzrauga ārpalpojumu sniedzējam nodotās funkcijas un darbības.
- (13) SST arī paredz, ka apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrība (sabiedrību grupa) uztur riska pārvaldības, atbilstības nodrošināšanas, iekšējās revīzijas un aktuārās funkcijas. SST nosaka, ka ir jāievieš riska pārvaldības sistēma, kas spēj konstatēt, novērtēt, uzraudzīt, pārvaldīt riskus un par tiem ziņot, kā arī iedarbīga iekšējās kontroles sistēma. Direktīvas 2009/138/EK prasības par individuālu sabiedrību iekšējo revīziju un atbilstības nodrošināšanu apmierinošā veidā ir izklāstītas ISO: ar šo aktu tiek pastiprinātas riska pārvaldības prasības un it īpaši pienākums izveidot atbilstības nodrošināšanas funkciju.
- (14) Šveicē spēkā esošais regulējums paredz, ka izmaiņas apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrības (sabiedrību grupas) komercdarbības politikā, vadībā vai būtiskā līdzdalībā šādās sabiedrībās (sabiedrību grupās) atbilst pareizai un piesardzīgai vadībai. Piemēram, FINMA tiek informēta par uzņēmumu iegādi, izmaiņām komercdarbības plānā vai apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrības (sabiedrību grupas) būtiskā līdzdalībā, un FINMA var piemērot atbilstošas, pamatotas sankcijas, piemēram, aizliegt uzņēmumu iegādes īstenošanu.
- (15) Ceturtkārt, pārredzamības ziņā apdrošināšanas (pārpdrošināšanas) sabiedrībai (sabiedrību grupai) ir pienākums iesniegt FINMA uzraudzībai nepieciešamu informāciju un vismaz vienreiz gadā publicēt ziņojumu par savu maksātspējas un finanšu stāvokli. Direktīvas 2009/138/EK prasības attiecībā uz informācijas publiskošanu ISO tekstā ir iekļautas apmierinošā veidā: atklājamās kvalitatīvās un kvantitatīvās informācijas veidi atbilst

⁽¹⁾ Komisijas 2014. gada 10. oktobra Deleģētā regula (ES) 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārpdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 12, 17.1.2015., 1. lpp.).

⁽²⁾ Šajā tiesību aktā tiek precizēts, vai apdrošināšanas sabiedrības tiek aplūkotas individuālā vai sabiedrību grupas līmenī. Atsevišķas apdrošināšanas sabiedrības var arī būt grupas sastāvā.

Direktīvas 2009/138/EK prasībām. ISO paredz, ka apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrība (sabiedrību grupa) atklāj informāciju par savu komercdarbību, darbības rezultātiem, riska pārvaldību, riska profilu un izmantotajām novērtēšanas metodēm, it īpaši attiecībā uz rezervēm, kapitāla pārvaldību un maksāspēju.

- (16) Piektdienu, dienesta noslēpuma, sadarbības un informācijas apmaiņas jomā Šveicē spēkā esošais regulējums ietver dienesta noslēpuma ievērošanas pienākumu visām personām, kas strādā vai ir strādājušas *FINMA*, kā arī revidentiem un lietpratējiem, kuri rīkojas *FINMA* uzdevumā. Šie pienākumi nozīmē, ka nedrīkst izpaust konfidenciālu informāciju (izņemot informāciju apkopojuma vai kopsavilkuma formā un konkrētus krimināltiesībās paredzētus gadījumus). Turklāt *FINMA* konfidenciālo informāciju, kas saņemta no citām uzraudzības iestādēm, izmantos vienīgi savu pienākumu veikšanas nolūkā un vai citā likumiskā nolūkā. Šveicē spēkā esošais regulējums arī paredz, ka, ja apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrība ir atzīta par bankrotējušu vai piespiedu kārtā ir izbeigta tās darbība, konfidenciālā informāciju var tikt izpausta, ja tā neattiecas uz trešajām personām, kas iesaistītas šīs sabiedrības sanācijā. *FINMA* ir tiesīga konfidenciālu informāciju, kas saņemta no citas uzraudzības iestādes, izpaust iestādei, struktūrai vai personai, uz kuru Šveicē attiecas dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums, vienīgi tad, ja ir saņemta minētās uzraudzības iestādes nepārprotama piekrišana. Tā ir parakstījusi nodomu protokolu ar visām Eiropas Savienības dalībvalstīm par starptautiskās sadarbības koordinēšanu, it īpaši konfidenciālas informācijas apmaiņas jomā.
- (17) Sestdienu, attiecībā uz tās lēmumu ietekmi *FINMA* un pārējās Šveices iestādes, kuras ir pilnvarotas nodrošināt finanšu tirgu pareizu darbību, piemēram, Šveices Valsts banka un Finanšu ministrija, ir pienācīgi aprīkotas, lai izprastu, kā tās lēmumi ietekmēs pasaules finanšu sistēmas stabilitāti, it īpaši ārkārtējās situācijās, kā arī lai ņemtu vērā to eventuālo prociklisko ietekmi, ja finanšu tirgos būtu vērojama ārkārtējas pārmaiņas. Saskaņā ar Šveicē spēkā esošo regulējumu regulāri notiek starp minēto iestāžu sanāksmes, kurās tās apmainās ar informāciju par finanšu stabilitātes riskiem un koordinē savu rīcību. Tas pats notiek starptautiskā mērogā: Šveices iestādes veic informācijas apmaiņu finanšu stabilitātes jautājumos, piemēram, ar Savienības dalībvalstu uzraudzības kolēģijām un EAAPI.
- (18) Deleģētās regulas (ES) 2015/35 378. un 380. pantā ir izklāstīti arī konkrēti līdzvērtības kritēriji attiecībā uz pārprošāšanas darbību un grupas uzraudzību.
- (19) Attiecībā uz konkrētajiem kritērijiem pārprošāšanas darbībai, kas minēti Deleģētās regulas (ES) 2015/35 378. pantā: komercdarbību pārprošāšanas jomā var sākt, ja ir saņemta *FINMA* iepriekšēja atļauja, kas tiek piešķirta, ja ir izpildīti nosacījumi par atbilstību detalizētiem, tiesību aktos noteiktiem standartiem. Uz kaptīvajām pārprošāšanas sabiedrībām attiecas Šveicē spēkā esošais maksāspējas regulējums – normas, kas ietvertas ISO.
- (20) Attiecībā uz konkrētajiem kritērijiem grupas uzraudzībai, kas minēti Deleģētās regulas (ES) 2015/35 380. pantā: *FINMA* ir pilnvarota noteikt, uz kurām sabiedrībām attiecas grupas mēroga uzraudzība, un uzraudzīt grupā ietilpstošās apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrības. *FINMA* uzrauga visas apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrības, pār kurām dalības sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2009/138/EK 212. panta 1. punkta a) apakšpunktā, īsteno izšķirošu vai būtisku ietekmi.
- (21) *FINMA* spēj novērtēt tādu apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrību riska profilu, finanšu stāvokli un maksāspēju, kuras ietilpst sabiedrību grupā, un šādas sabiedrību grupas komercdarbības stratēģiju.
- (22) Šveicē spēkā esošais regulējums paredz, ka ziņošanas un uzskaites noteikumi dod iespēju uzraudzīt grupas iekšējos darījumus un riska koncentrāciju; apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrību grupām vismaz vienreiz gadā ir jāiesniedz attiecīgi ziņojumi.
- (23) Saskaņā ar Šveicē spēkā esošo regulējumu *FINMA* ierobežo apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrības pašu kapitāla izmantošanu, ja faktiski tas nav pieejams, lai segtu dalības sabiedrības kapitāla prasību, attiecībā uz kuru tiek aprēķināta grupas maksāspēja. Grupas maksāspējas aprēķina rezultāti ir vismaz līdzvērtīgi rezultātiem, kas iegūti ar Direktīvas 2009/138/EK 230. un 233. pantā minētajām metodēm, bez pašu kapitāla dubultas uzskaites un izslēdzot grupas iekšējās kapitāla radīšanu, izmantojot savstarpēju finansēšanu. Konkrētāk, pat ja nepastāv Direktīvas 2009/138/EK 230. un 233. pantā minētais grupas maksāspējas koeficients (bet gan virkne maksāspējas koeficientu par katru grupas sabiedrību), šī virkne aptver visus mijiedarbības veidus starp grupas sabiedrībām un tādējādi ņem vērā sabiedrību grupas struktūru.
- (24) Atbilstoši tam, tā kā tiek ievēroti visi Deleģētās regulas (ES) 2015/35 378., 379. vai 380. pantā minētie kritēriji, Šveicē spēkā esošais apdrošināšanas (pārprošāšanas) sabiedrību (sabiedrību grupu) regulēšanas un uzraudzības regulējums ir uzskatāms par atbilstīgu pilnīgas līdzvērtības kritērijiem, kas minēti attiecīgi Direktīvas 2009/138/EK 172. panta 2. punktā, 227. panta 4. punktā vai 260. panta 3. punktā.

- (25) Komisija jebkurā laikā ārpus vispārējā pārskata var veikt īpašu pārskatīšanu attiecībā uz atsevišķu trešo valsti vai teritoriju, ja attiecīgās norises liek Komisijai atkārtoti izvērtēt šajā lēmumā piešķirto līdzvērtību. Komisijai būtu jāturpina, izmantojot EAAPI tehnisko palīdzību, uzraudzīt norises Šveicē spēkā esošajā regulējumā un to, kā tiek izpildīti nosacījumi, uz kuriem ir balstīta šā lēmuma pieņemšana,
- (26) Direktīvu 2009/138/EK piemēro no 2016. gada 1. janvāra. Tādēļ arī Šveicē spēkā esošā maksātspējas un prudenciālās uzraudzības regulējuma līdzvērtība ar šo lēmumu būtu jānosaka laikposmam, kas sākas minētajā dienā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Šveicē spēkā esošais maksātspējas regulējums, ko piemēro tādu sabiedrību darbībai pārapirošināšanas jomā, kurām galvenā mītne atrodas Šveicē, no 2016. gada 1. janvāra ir uzskatāms par līdzvērtīgu Direktīvas 2009/138/EK I sadaļas prasībām.

2. pants

Šveicē spēkā esošais maksātspējas regulējums, ko piemēro tādu apdrošināšanas (pārapirošināšanas) sabiedrību darbībai, kurām galvenā mītne atrodas Šveicē, no 2016. gada 1. janvāra ir uzskatāms par līdzvērtīgu Direktīvas 2009/138/EK I sadaļas VI nodaļas prasībām.

3. pants

Šveicē spēkā esošais prudenciālās uzraudzības regulējums, ko piemēro tādu apdrošināšanas (pārapirošināšanas) sabiedrību uzraudzībai, kuras ietilpst sabiedrību grupā, no 2016. gada 1. janvāra ir uzskatāms par līdzvērtīgu Direktīvas 2009/138/EK III sadaļas prasībām.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2015. gada 5. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER